UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk - odontologiske fakultet

Styresak: 73/15

Sak nr.: 15/5771

Møte: 09.09.15

BUDSJETTFORSLAG 2016

Grunnlagsdokumenter i saken

a) Universitetsstyresak 49/15, møte 28/5-2015: Om budsjett og budsjettprosess 2016.
b) Fakultetsstyresak 26/14, møte 9/4-14: Rullering av strategisk plan 2015-2016 – MOF.
c) Fakultetsstyresak 50/14, møte 17/6: MOFs handlingsplaner 2014-2016.
d) Fakultetsstyresaker 27-28-29/14, møte 9/4: utdannings-, forsknings- og forskerutdanningsmeldingene.
e) Fakultetsstyresak 45/15, møte 27/5: Budsjett og budsjettprosess 2016.
f) Fakultetsstyresak 56/15, møte 24/6: Budsjett 2016 – økonomiske rammer og prioriteringer.
g) Budsjettrundskriv fra Universitetsdirektøren til fakultetene, sak 15/5600.
h) Budsjettrundskriv til instituttene, sak 15/5771.

Hva saken gjelder

I denne saken behandler styret fakultetets budsjettforslag for 2016 (se vedlegg). Budsjettforslaget sendes UiB og inngår i grunnlaget for Universitetdirektørens budsjettforslag 2016 til Universitetsstyret.

Fakultetets budsjettforslag gir premisser for forslag til budsjettfordeling i fakultetsstyret som er planlagt i desember 2015. Forslag til endelig budsjettfordeling vil også være basert på universitetets og fakultetets strategi, fakultetets tildeling fra Universitetsstyret, fakultetets budsjettforslag, styrets vurderinger, forslag fra instituttene og drøftinger i ulike fora.

Fakultetsdirektørens kommentarer

Budsjettforslag 2016 er utarbeidet med bakgrunn i prioriteringene som er gjort i konkrete handlingsplaner og faglige planene slik de fremkommer i forsknings-, utdannings- og forskerutdanningsmeldingene, samt gode innspill fra instituttene.

Fakultetet er underfinansiert på grunn av gjennomgripende strukturendringer i UiBs budsjettmodell. Vi fremmer fire områder som er avgjørende for fakultetets langsiktige rammebetingelser;

1. Ytterligere differensiering i satser for rekrutteringsstillinger.
2. Større andel av UiBs rekrutteringsstillinger.
    a. Flere rekrutteringsstillinger til fakultetets egenfinansiering av SFFene.
    b. Behov for stillinger som lyses ut etter fri konkurranse.
3. Frafall av sentralt dekningsbidrag for nulldekningsbidragsstillinger.
4. Styrke fakultetets grunnfinansiering ut fra omfanget av oppgaver og resultater.

Budsjettforslag 2016 er utfordrende på grunn av tidligere års underskudd, stramme økonomiske rammer og forventede rammekutt. Økonomisk balanse og handlingsrom er avgjørende premiss i langtidsvurderingene for at fakultetet kan gjennomføre prioriterte tiltak. I 2016 vil økonomien være stram men fra 2017 er det muligheter for reelle prioriteringer.

Vi forventer økning i den eksternt finansierte aktiviteten (BOA) og særlig gjelder dette for prosjekter finansiert fra Norges Forskningsråd. Det er svært positivt at vi har flere tilslag og større prosjekter.

Prioriteringer

Budsjett og årsplan for 2016 er bygget opp etter strategiske mål for UiB og fakultetet, UiBs og fakultetets handlingsplaner og i 2016 vil følgende områder være prioritert:

Kvalitet i utdanningen og undervisningssatsinger

- Etablere nytt medisinsk ferdighetssenter for ferdighetstrening ved UiB
- Etablere pedagogisk enhet for å utvikle fakultetets pedagogiske tilbud
- Prioritere digitalisering av undervisning og arbeid med nye undervisningsformer
- Videre iverksetting av ny studieplan i medisin

Fakultetet vil følge opp UiBs satsninger for digitale undervisnings- og eksamensformer som medfører behov for kompetanseutvikling og justeringer av undervisningstilbud for alle studieprogram.

Vi vil prioritere gjennomgang av alle studiene i forhold til kvalitetsrammeverket for å se til at det er samsvar mellom kunnskapsmål, undervisnings og eksamensformer.

Kvalitet i forskning, forskerutdanning og store faglige satsinger

- Etablere felles forskningsserver og personvernombud for helseprosjekter ved UiB
- Øke antall grunnbevilgningsfinansierte rekrutteringsstillinger.
- Øke ekstern finansiering og særlig NIH, EU- og NFR-finansiert forskning
- Arbeide for tilslag på nye Sentre for fremragende forskning i søknadsrunde IV

Videreutvikle kjernefasiliteter som felles forskningsinfrastruktur ved blant annet å:

- Oppstart ny kjernefasilitet – Forskningsenhet for helseundersøkelser
- Etablere UiBs biobanksamarbeid med Helse Bergen
- Investere i vitenskapelig utstyr for å være i forskningsfronten
- Stimulere til tverrfakultært samarbeid som bioinformatikk med MN-fakultetet

Ta i bruk nye muligheter for rekruttering av dyktige forskere og undervisere

- Innstegstillinger og karriereløp
- Rekrutteringsprogrammer; Elitesatsingen, Toppforsk og Bergens Forskningsstiftelse

Styrke forskerutdanningen ved blant annet å:

- Videreutvikle program for kvalifisering av forskningsveiledere
- Kompetanseutvikling av yngre forskningsledere
- Utvide porteføljen av forskerkurs

FORSLAG TIL VEDTAK:

1. Fakultetsstyret vedtar budsjettforslaget for 2016 med merknader som kommer i møtet.
2. Dekan får fullmakt til å justere budsjettframlegget i tråd med fakultetsstyrets diskusjon.

Nina Langeland
Dekan

Inger Hjeldnes Senneseth
Fung. fakultetsdirektør

Vedlegg

1. Budsjettforslag 2016 – Det medisinsk odontologiske fakultet
2. Budsjett 2016 - innspill fra MOF til Eiendomsavdelingen - bygg og infrastruktur (ettersendes)

02.09.2014 Ørjan Hauge

Budsjettforslag 2016
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Ny kunnskap

for bedre helse

Innhold

1. Sammendrag 2
2. Budsjettforslag 2016 for grunnbevilgningen 2
   a) Driftsbudsjett 3
      i. Inntektsramme 3
      ii. Økonomisk status 3
      iii. Egne tiltak for å oppnå økonomisk balanse 4
      iv. Rammebetingelser ved UiB for å oppnå økonomisk balanse 4
      v. Prioriterte tiltak innenfor egen ramme 5
      vi. Tiltak utenfor budsjettrammen 9
   b) Bygg og bygningsinvesteringer 11
   c) Tilleggsbudsjett for inntekter til avskrivinger 11
   d) Tilleggsbudsjett for instituttinntekter 11
3. Budsjettforslag 2015 – bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA) 11
   a) Bidrag fra Norges Forskningsråd (NFR) 12
   b) Bidrag fra EU 13
   c) Statlige etater 13
   d) Stiftelser, gaver, organisasjoner, gaveforsterkning med mer 13
   e) Oppdrag 13
4. Langtidsvurderinger 13

1. Sammendrag

Det medisinsk-odontologiske fakultet (MOF) gir samfunnet forskningsresultater og utdanner kandidater av høy kvalitet i en stor faglig bredde.

Fakultetets visjon er «ny kunnskap for bedre helse». En høy etisk standard settes høyt i vårt verdigrunnlag og integritet, nysgjerrighet, åpenhet og entusiasme er våre kjerneverdier.

Fakultetets fagområder er sammensatte og komplekse, og vi har et tett samarbeid med ulike helseinstitusjoner, særlig med Helse Bergen og sykehusene i Stavanger, Haugesund og Førde, Bergen kommune og Den offentlige tannhelsetjenesten. Et tettere og mer integrert samarbeid med Høgskolen i Bergen og Det psykologiske fakultet er under utredning.

I 2016 vil fakultetet særlig vektlegge arbeidet med følgende områder:

Kvalitet i utdanningen og undervisningssatsinger

- Etablere nytt medisinsk ferdighetssenter for ferdighetstrening ved UiB
- Etablere pedagogisk enhet for å utvikle fakultetets pedagogiske tilbud
- Prioritere digitalisering av undervisning og arbeid med nye undervisningsformer
- Videre iverksetting av ny studieplan i medisin

Fakultetet vil følge opp UiBs satsninger for bruk av digitale undervisnings- og eksamensformer. Dette vil medføre behov for kompetanseutvikling og justeringer av undervisningstilbud for alle studieprogram ved fakultetet.

Vi vil prioritere gjennomgang av alle studiene i forhold til kvalitetsrammeverket for å se til at det er samsvar mellom kunnskapsmål, undervisnings og eksamensformer.

Kvalitet i forskning, forskerutdanning og store faglige satsinger

- Etablere felles forskningsserver og personvernombud for helseprosjekter ved UiB
- Øke antall grunnbevilgningsfinansierte rekrutteringsstillinger.
- Øke ekstern finansiering og særlig NIH, EU- og NFR-finansiert forskning
- Arbeide for tilslag på nye Sentre for fremragende forskning i søknadsrunde IV

Videreutvikle kjernefasiliteter som felles forskningsinfrastruktur ved blant annet:

- Oppstart ny kjernefasilitet – Forskningsenhet for helseundersøkelser
- Etablere UiBs biobanksamarbeid med Helse Bergen
- Investere i vitenskapelig utstyr for å være i forskningsfronten
- Stimulere til tverrfakultært samarbeid, som bioinformatikk med MN-fakultetet

Ta i bruk nye muligheter for rekruttering av dyktige forskere og undervisere

- Innstegstillinger og karriereløp
- Rekrutteringsprogrammer; Elitesatsingen, Toppforsk og Bergens Forskningsstiftelse

Styrke forskerutdanningen ved blant annet:

- Videreutvikle program for kvalifisering av forskningsveiledere
- Kompetanseutvikling av yngre forskningsledere
- Utvide porteføljen av forskerkurs

Vi forventer økning i den eksternt finansierte aktiviteten (BOA) og særlig prosjekter finansiert fra Norges Forskningsråd. Det er svært positivt at vi har flere tilslag og større prosjekter.

2. Budsjettforslag 2016 for grunnbevilgningen

Fakultetet økonomiske rammer vil være krevende også i 2016 som følge av resultatnedgang estimerte budsjettkutt og økte arealkostnader på totalt 24 millioner kroner.

Resultatutviklingen så langt i 2015 er bedre enn forventet og det samlede underskuddet som overføres til 2016 forventes å bli på om lag 6 millioner kroner.

Tabell 1: Estimert inntektsreduksjon og kostnadsvekst for MOF i 2016

Estimert reduksjon i resultatbasert tildeling	10 mill.
Estimert andel effektiviseringskutt	3 mill.
Strategikutt UiB - 1,5 %	8 mill.
Økte arealkostnader	3 mill.
Sum estimert inntektsreduksjon og kostnadsvekst	**24 mill.**

Vi må betale ned på underskuddet fra tidligere år i annuum for at fakultetet skal ha et handlingsrom. Status nå er underskudd ved 4 av 5 institutter og i fellesavsetninger.

a) Driftsbudsjett

Fakultetsledelsen arbeider videre for å gjennomføre fakultetets strategiske målsetninger;

- Ny kunnskap for bedre helse gjennom forskning på høyt internasjonalt nivå.
- Kunnskap til samfunnet gjennom utdanning, formidling og innovasjon.
- Internasjonalisering og globale perspektiver gjenspeiles i vår forskning og utdanning.
- Vi skal være en initiativrik og ettertraktet samarbeidspartner.

i. Inntektsramme

Inntektsrammene reduseres i 2016, ser vi bort fra pris- og lønnskompensasjonen. Tabellen under er vist slik den er gitt fra Universitetsdirektøren.

Tabell 2: Grunnbevilgning – endring i inntektsrammer fra 2015 til 2016

	Budsjett 2016	Budsjett 2015	Endr i kr	Endr i %
Basis	240 889	232 932	7 957	3,4 %
Resultatmidler utdanning	146 819	138 363	8 456	6,1 %
Resultatmidlerforskning	48 311	60 616	-12 305	-20,3 %
Øremerkede midler rekruttering stipendiater	104 575	106 660	-2 085	-2,0 %
Øremerkede midler rekruttering postdoktorer	13 350	12 920	430	3,3 %
Øremerkede midler annet	27 105	27 326	-221	-0,8 %
Instituttinntekter*	45 000	45 000	-	0,0 %
Avskrivningsinntekter	10 000	15 000	-5 000	-33,3 %
Sum grunnbevilgning	***636 049***	***638 817***	***-2 768***	***-0,4 %***

*Som følge av endrede regnskapsprinsipp for OUK, ble inntektsbudsjettet for 2015 endret. Inntektene i 2015 er derfor økt med 28 mkr i tabellen.

Basis- og resultatrammen (annuum)

Basisrammen for 2016:

- Øker kun med pris- og lønnskompensasjonen og midler nye studieplasser i medisin.
- Reduseres med forventede rammekutt og økte arealkostnader.

Andre øremerkede midler er: utstyr, egenfinansiering SFF og ERC, REK og andre tiltak.

Instituttinntektene forventes å være på nivå med budsjett 2015 og 60 % er pasientinntekter.

Avskrivningsinntekter estimeres til 10 millioner kroner ut fra forventet investeringsomfang.

ii. Økonomisk status

Fakultetets økonomi endret seg dramatisk i 2011 og 2012 på grunn av omlegging av kostnadsfordelingen på eksterne prosjekt, inndekning av store egenandeler ved rammekutt og økte kostnader for rekrutteringsstillinger og areal. Særlig ble fakultetet rammet hardt ved at stillinger finansiert av prosjekter uten dekningsbidrag fikk den samme kostnadsøkningen som alle andre eksternt finansierte stillinger. Fakultetet har om lag 80 % av UiB samlede omfang av slike prosjekt.

De store endringene i 2011 og 2012 gjorde at vårt fakultet ikke fikk økt handlingsrom når fakultetene i samme periode fikk økt resultatinntektene til 75 % av UiBs tildeling fra Kunnskapsdepartementet, men gjennomgikk tvert imot innstramminger. Bare fra 2014 til 2015 har fakultetet redusert antall vitenskapelige årsverk med 16 årsverk, derav 8 faste vitenskapelige.

Med stramme økonomiske rammer og lite «frie midler» er det utfordrende å få eksterne bidrag til forskningen. Eksterne bidrag vil ofte kreve at det settes av ressurser fra grunnbevilgningen – ressurser som vi i dagens situasjon har begrenset av. Institusjonelle egenandeler er dermed en stor utfordring for fakultetet. Tilslag på store, nasjonale konkurranseutsatte arenaer reduserer derfor paradoksalt nok handlingsrommet til fakultetet.

iii. Egne tiltak for å oppnå økonomisk balanse

For å oppnå budsjettbalanse og handlingsrom for fakultetet samlet og for hver enkelt enhet, er det gjennomført flere tiltak som på kort og lengre sikt bedrer den økonomiske situasjonen:

1. **Reduksjon i faste stillinger.**
   Reduksjon i stillinger er krevende fordi dette også medfører redusert arbeidsinnsats. Særlig er reduksjonen i antall vitenskapelige stillinger de siste årene bekymringsfull fordi det reduserer fundamentet for mer og bedre forskning og utdanning.

2. **Reduksjon i rekrutteringsstillinger.**
   Fakultetet har hatt god uttelling i nasjonale og internasjonale konkurranser men dette har også medført forpliktelser. I tillegg har fakultetet et stramt budsjett som har medført en kraftig reduksjon i utlyste og tilsatte rekrutteringsstillinger de siste årene.

3. **Bedre inndekning av kostnader på infrastruktur.**
   Fakultetet har arbeidet systematisk for å øke samfinansiering med samarbeidspartnere og bidrag fra eksterne prosjekt til å dekke kostnader som prosjektet medfører ved UiB.
   a. Innføring av TDI-modell og leiestedskostnader er på plass.
   b. Samarbeid om kjernefasiliteter og samfinansiering med Helse Bergen og gaver fra Trond Mohn via Bergens forskningsstiftelse.
   c. Brukerbetaling for all bruk av kjernefasiliteter med differensiert pris for UiB forskere og for eksterne.

4. **Arealeffektivisering**
   a. Økning i BOA og flere BOA-stillinger dekker noe av økte arealkostnader
   b. Vi har initiert en arealprosess for bedre utnyttelse og tilgang av fakultetets areal.

iv. Rammebetingelser ved UiB for å oppnå økonomisk balanse

I fakultetets langsiktige rammebetingelser er følgende forhold avgjørende:

1. **Ytterligere differensiering i satser for rekrutteringsstillinger**

2. **Større andel av UiBs rekrutteringsstillinger.**
   a. Flere rekrutteringsstillinger som tilskudd til fakultetets egenfinansiering av SFFene.
   b. Behov for flere stillinger som lyses ut etter fri konkurranse.

3. **Frafall av sentralt dekningsbidrag for nulldekningsbidragsstillinger.**

4. **Styrke fakultetets grunnfinansiering ut fra omfanget av oppgaver og resultater.**

v. Prioriterte tiltak innenfor egen ramme

Fakultetets forskningsområder og utdanninger har mange samfunnsutfordringer og reformer; Stortingsmelding om utdanning for velferd, norsk veikart for forsknings-infrastruktur, strategiske satsingsområder innen ulike forskningsfinansieringskilder og Samhandlingsreformen. Disse samfunnsutfordringene har lagt rammer for videreføring av fakultetets strategi i 2014-2016 med handlingsplaner som operasjonaliserer strategien.

Forskerutdanning

MOF har omfattende forskerutdanningsaktivitet med 500 kandidater i ph.d-programmet. I år forventer vi at om lag 100 kandidater disputerer og så langt i år har nærmere 60 disputert. Gjennomføringsgraden i ph.d løpet er god, med netto gjennom-strømningstid på 3,5 år for kandidater UiB har arbeidsgiveransvaret for.

Fakultetets strategi med åpne stipend vurdert ut fra kvalitet er viktig for å rekruttere gode kandidater. Dessverre har det kun vært økonomi til et fåtall utlysninger de siste årene, og innvilgelsesprosent var ved siste utlysning under 5%. Høsten 2015 har fakultetsledelsen vært tvunget til å stoppe alle utlysninger av rekrutteringsstillinger med fri konkurranse på grunn av fakultetets meget stramme økonomi.

Figur 1: Stipendiatstillinger – utlysninger av stipend i åpen konkurranse, vår 2011 – høst 2015

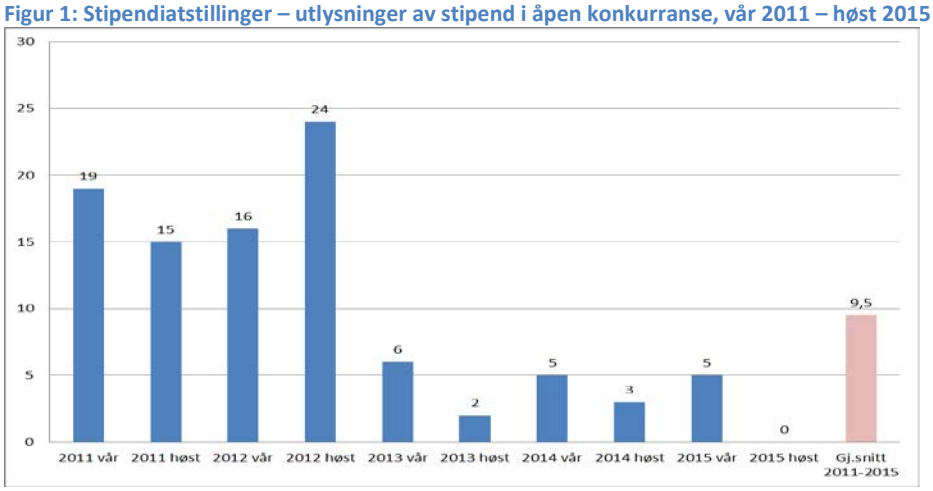

Øremerkede stillinger gir rekruttering i noen fagområder og benyttes som egenandeler i større, prestisjefylte utlysninger av forskningsmidler (SFF, NIH BFS, Jebsen-sentre, o.l.), samt til studenter som har tatt forskerlinjen.

Fakultetet prioriterer kvalitet i forskerutdanningen, og forskningsledelsen har de siste årene prioritert tilrettelegging for bedre veilederopplæring og gjennomgang av kursporteføljen og forskerskolene.

Fakultetsledelsen arbeider også videre for å tilrettelegge for og harmonisere betingelsene for forskerutdanningskandidater med profesjonsbakgrunn. I 2015 gjennomføres den andre nasjonale evalueringen av forskerlinjeordningen for medisinstudenter, der fakultetet også har tatt inn odontologistudenter.

Kvalitet i forskning, forskerutdanning og store faglige satsinger

Fakultetsledelsen har iverksatt tiltak knyttet til omorganiseringen i «Framtidens fakultet» og oppbygging av felles forskningsinfrastruktur, samtidig som forskningsgruppenes organisering, samarbeidsrelasjoner, rekruttering og finansiering er fulgt opp. Ambisjonen er å øke den eksternfinansierte forskningen og stimulere til enda bedre og flere søknader. Fakultetets satsing på forskningsrådgivning er et viktig bidrag til dette. I tillegg til UiBs generelle belønningsordning for EU-finansiert forskning gir fakultetet kroner 100 000 til koordinator for EU-prosjekter som avsluttes, for videre nettverksbygging.

Det er ønskelig å øke både antall publikasjoner, publikasjonspoeng og ikke minst andel publikasjoner i høyt rangerte tidsskrift (nivå 2).

Arbeidet med felles forskningsserver for hele UiB er svært viktig for å ivareta det institusjonelle ansvaret for datahåndtering og lagring av sensitive personopplysninger. Fakultetet ber også om at det opprettes et eget personvernombud for helseprosjekter. Behovet er svært presserende, som også Datatilsynets vurdering og bøtelegging av UiB viser. Vi ber om at dette prioriteres som en felles satsing for hele UiB.

Kjernefasiliteter- organisering av felles infrastruktur

Fakultetets modell for kjernefasiliteter med infrastruktur samlet i en felles drifts- og organisasjonsmodell er en stor suksess. Vi har nå etablert syv kjernefasiliteter og er i ferd med å iverksette en til. Modellen gir økt tilgang på mer og bedre utstyr ved at brukerbetaling fra forskerne delfinansierer reinvesteringsbehovet for nytt vitenskapelig utstyr. Likevel er hovedtyngden av finansieringen øremerkede utstyrsmidler fra UiB.

En ny kjernefasilitet som heter Forskningsenhet for helseundersøkelser (FHU) er under oppstart og er begrunnet i økende behov for å gjøre studier på større befolkningsgrupper. Det etableres et samarbeid med Helse Bergen og oppstarten ser ut til å få finansiering fra Bergens forskningsstiftelse.

Håndtering av biobanker er et viktig infrastrukturområde for fakultetet og vi samarbeider tett med Helse Bergen. Vi ber om utstyrsmidler til UiBs andel for å delta i samarbeidet som også gir tilgang for resten av UiB med særlig interesse for MN-fakultetet og Psykologisk fakultet.

Andre forskningssatsninger

Internasjonalisering og styrking av posisjonering til EU og NIH er vektlagt i fakultetets strategi. Fakultetets gir økonomisk støtte i form av stipend til faste vitenskapelige ansatte, postdoktorer og stipendiater for forskningsopphold i utlandet.

Det er viktig å utdanne dyktige yngre forskningsledere og fakultetet vil ta opp tredje kull våren 2016 på lederprogrammet for yngre forskningsledere. Fakultetet startet i 2014 et formidlingsprogram for yngre fremragende forskere ved hjelp av gave fra stiftelse og egne ressurser.

Etiske vurderinger og etikk i forskning og undervisning er vektlagt i strategi- og handlingsplanene for fakultetet. Global helse, helseprioriteringer, Samhandlingsreformen og alders- og sykehjemsmedisin er tematiske forskningsfelt hvor etiske vurdering og forskning vil kunne bidra til å øke forskningskvaliteten og relevans.

Det er nedsatt arbeidsgrupper for å utarbeide planer for samarbeid mellom Det medisinsk-odontologiske fakultet, Det psykologiske fakultet og Høgskolen i Bergen. Det er viktig for fakultetet å samarbeide tettest mulig med andre institusjoner når dette gir faglige gevinster. I arbeidet med Campus Årstadvollen vil innovasjon og næringsutvikling være en sentral samarbeidsakse.

Fakultetet er svært positiv til tverrfakultære satsinger. En rekke forskningsgrupper har i dag et nært samarbeid med forskningsgrupper ved andre fakulteter ved UiB. På noen områder er det nødvendig å styrke dette samarbeidet, bl.a. innenfor fagfeltet bioinformatikk hvor også samarbeid med Helse Bergen vil være sentralt.

Kvalitet i utdanningen og undervisningssatsinger

Handlingsplanene innen utdanningsfeltet gir en nærmere beskrivelse av fakultetets prioriteringer. Noen vil få budsjettmessige konsekvenser og beskrives ytterligere nedenfor.

Som del av kvalitetsheving av alle studiene ved fakultetet vil arbeidet med å justere studieplanene i henhold til NOKUTs nye retningslinjer for kvalitet i studiene prioriteres. Arbeidet med etablering av en pedagogisk enhet, omlegging av undervisningsformer og kompetanseheving vil være viktige bidrag inn i arbeidet med videreutvikling av kvalitet i studiene ved fakultetet. Dette arbeidet vil kreve omdisponering av eksisterende ressurser.

Faglig pedagogisk enhet

Fakultetsledelsen har etablert en pedagogisk utviklingsenhet ved fakultetet for å styrke læringsmiljøet og heve kvaliteten på undervisningen som skal arbeide både med de enkelte studieprogrammene og med videreutvikling av undervisningen.

Denne enheten vil kreve økte ressurser. Dette behovet utløses både av utviklingen av universitets- og helsefaglig pedagogikk, og av arbeidet med fornyelse og utvikling av studieplanene, som innebærer omlegging av undervisningsformene. Enheten skal ha stillinger med vitenskapelig, pedagogisk og administrativ kompetanse, og har i august 2015 to vitenskapelige stillinger (0,9 årsverk) samt noe administrativ kapasitet.

Enhet for læring skal ha et faglig fellesskap med universitetets sentrale pedagogiske satsninger, og bidra til å styrke det pedagogiske arbeidet ved hele universitetet som utdanningsinstitusjon. Enheten skal inneholde både fagpedagogisk, fagdidaktisk, metodisk og administrativ kompetanse, og planlegges utbygget med flere stillinger. Det må bygges opp både pedagogisk og teknisk kompetanse, inkludert kompetanse på IT-støttet undervisning og vurdering. Her vil vi arbeide i stor grad innenfor egne rammer, sammen med UiBs sentrale DigUiB-prosjekt.

Ny studieplan i medisin

Første kull medisinstudenter etter den nye studieplanen begynte studiet i august 2015.

Det legges til grunn en omlegging av undervisningsformene til mer studentaktiviserende undervisning og mer studentaktiv læring. Dette medfører behov for økte vitenskapelige og administrative ressurser i en overgangsfase som håndteres innenfor egne rammer.

Det kreves også omstillingsressurser for å utvikle og etablere nye undervisningsmetoder, nye undervisningstiltak og nye praktiske kurs. For kommende budsjettår er det planlagt flere prosjekter for implementering, hvor det er nødvendig både å hente inn kompetanse og arrangere kurs og samlinger. Innføring av mentorordning med to mentorer for 8 studenter er kostnadskrevende men vil gi økt kvalitet i studiet.

Medisinsk ferdighetssenter

Fakultetsledelsen prioriterer etableringen av et nytt medisinsk ferdighetssenter. Praktiske ferdigheter er en vesentlig del av helseprofesjonsutdanningene, og dagens krav til utdanningene gjør det nødvendig å etablere egne strukturer for dette. Utformingen av et medisinsk ferdighetssenter for studenter er en del av fakultetets satsing på bedre pedagogisk tilrettelagte undervisningstilbud.

Medisinsk ferdighetssenter medfører endringer i infrastruktur og ombygging. Dette arbeidet gjøres også i samarbeid med Universitetsbiblioteket (UB). Kostnadene ved bygningsmessige endringer er en del av budsjettet for ferdighetssenteret men UB og studentarealene har behov for midler til møblering for å oppnå en mest mulig hensiktsmessig samlet utforming.

Fakultetet støtter UB i deres behov for ressurser til møblering og ominnredning, slik at ferdighetssenteret og biblioteket utgjør et felles «læringssenter» med tilgrensende lokalisering. En egnet møblering av fellesarealene og vrimlearealene som ligger i umiddelbar tilslutning vil ytterligere styrke læringsmiljøet. Det er da aktuelt med kollokvieøyer og sitteplasser som innbyr til samtale og diskusjon.

Det er ønskelig å etablere et simuleringslaboratorium innenfor Medisinsk ferdighetssenter, med avansert utstyr for simulering av medisinske akuttsituasjoner og trening i team. Selve utstyrsenheten for slik trening har en kostnad på 4 millioner kroner. Øvrig utstyr til trening, både modeller og annet permanent treningsutstyr og driftskostnader til vedlikehold og engangsutstyr vil håndteres innenfor avsatte midler. I tillegg er det avsatt 0,5 vitenskapelig stilling og omdisponert ressurser til 1 administrativ stilling.

Studentenes fysiske læringsmiljø (bygg, lesesalsplasser m.m.)
Implementering av mer studentaktive undervisnings- og læringsformer, med ny studieplan for medisinstudiet som det største prosjektet, krever endringer i det fysiske læringsmiljøet. Undervisningsrom må i større grad innredes fleksibelt og være egnet for gruppeaktiviteter og interaksjon. Det er behov for arealer til eksamensavvikling med digitale eksamener for fakultetets studentgrupper. Ny studieplan i medisin innebærer en reduksjon av antall eksamener fra over 40 til 12 men eksamenene blir lagt til slutten av semestrene.

Fakultetet arbeider for å utvikle et Campus Årstadvollen med samlet lokalisering av studentarealer i nærheten av flere deler av helsevesenet, både sykehus og kommunale tjenester, og tett på fakultetets fagmiljøer og interne klinikkvirksomhet. Dette vil bidra til å styrke studentenes læringsmiljø.

Fakultetet prioriterer å starte opp med studentinkubator i samarbeid med Psykologisk fakultet og ingeniørutdanningene ved Høgskolen I Bergen allerede nå i høst som en forløper til aktivitet som skal bli en del av Campus Årstadvollen.

Internasjonalisering og mobilitet
Fakultetet arbeider målrettet med internasjonalt utdanningssamarbeid. Internasjonalisering er et eget ansvarsområde i alle programutvalg, og det er internasjonale kontaktpersoner på alle institutt. Fakultetet har iverksatt ulike tiltak for å styrke målene om økt ut- og innveksling med blant annet et eget kvinne-barn semester i medisinstudiet som nå er etablert.

Fakultetets faglige koordinatorstilling for internasjonalisering fungerer godt ved kontakt med potensielle nye samarbeidspartnere og utvikling av eksisterende samarbeid. Semesteret i global helse med internasjonalt samarbeid om undervisningen er svært ettertraktet.

Formidling og samfunnskontakt
Fakultetets handlingsplan for kommunikasjon skal styrke fakultetets omdømme og bidra til folkeopplysning. Økningen i tallet på positive mediesaker har gjort fakultetet mer synlig, noe som er viktig i forhold til å være en god samfunnsaktør og premissleverandør.
Framover vil det bli enda større fokus på både de beste forskningsmiljøene og de unge forskerne, som skal ut og søke eksterne midler og således trenger mer kunnskap om mekanismene i media. Internt blir det jobbet med bevisst kommunikasjonsstrategi både på fakultets- og senternivå.

Omstilling og kompetanseutvikling
Fakultetsledelsen prioriterer Helse, Miljø og Sikkerhet (HMS) og beredskap med utarbeidelse av nye planer og kompetanseutviklingstiltak. Fakultetet videreutvikler veilederkurs i forskerutdanningen og det er omstilling og kompetanseutvikling ved nye studieplaner og andre endringer kommentert tidligere under studieplanarbeid og kvalitet i studiene. Dette gjelder også ved tettere samarbeid med Høgskolen i Bergen og Det psykologiske fakultet.

Fakultetsledelsen har fokus på lederutvikling, og i Framtidens fakultet er det behov for en styrking av dette feltet. Det gjennomføres lederutvikling og fokuseres på fellesskapskultur som en del av strategi- og handlingsplanarbeidet. Ledere ved fakultetet deltar på eksterne lederkurs som dekanskolen i regi av Universitets- og høyskolerådet (UHR), kurs for yngre ledere (AFF) og andre lederkurs.

Likestilling og tiltak mot alle former for diskriminering

Det er fortsatt enkelte fagområder ved fakultetet hvor det er marginalt med kvinner i faste vitenskapelige stillinger og det er en større utfordring å øke andelen medarbeidere med annen nasjonalitet og kulturell bakgrunn. Fakultetet fremme følgende tiltak:

- Kvalifiseringsstipend.
- Midler til rollemodeller som professor II-stillinger.

Fakultetet oppfordrer universitetsledelsen til å evaluere effekten av de ulike tiltakene som er satt i verk innenfor feltet likestilling og diskriminering for å se om det er enkelte tiltak som peker seg ut som særlig virkningsfulle og dermed kan vektlegges.

Nye studieplasser – medisin, farmasi og ernæring

Fakultetet er positiv til økning i antall studieplasser på medisinstudiet. Fakultetet har mulighet for en økning på 10-20 studieplasser før areal og annen infrastruktur setter begrensninger. Fakultetet har utredet muligheter for større økning i studieplasser på medisin.

I farmasi har fakultetet ingen fullfinansierte studieplasser. Det er mulig å ta opp ytterligere 10 studenter på farmasistudiet forutsatt full finansiering.

Ernæringsstudiene mangler fullfinansiering og er kostnadskrevende. Fakultetet har kun 10 av 34 studieplasser fullfinansiert. Samfunnet har behov for ernæringskompetanse og vi kan øke antall studieplasser med fullfinansiering.

vi. Tiltak utenfor budsjettrammen

Fakultetet fremmer fire konkrete prioriteringer som vil gi økt faglig kvalitet.

Tabell 3: Forslag tiltak utenfor rammen 2016

Foreslåtte tiltak utenfor rammen:	Drift	Investering	Totalt
Halvårseffekt 9 postdoktorstillinger*	4 362		4 362
Halvårseffekt 21 stipendiatstillinger*	10 179		10 179
Investeringer kjernefasiliteter - utstyr		14 000	14 000
Pedagogisk enhet og ferdighetstrening		4 000	4 000
Digitalisering - utstyr og kompetanse		2 000	2 000
Sum forslag utenfor rammen	**14 541**	**20 000**	**34 541**

Pri 1. Rekrutteringsstillinger

Postdoktorstillinger og innstegstillinger

Når det gjelder karriereveier etter endt ph.d-utdanning og som kvalifiseringsstillinger til faste vitenskapelige stillinger er postdoktorstillinger helt avgjørende. Flere postdoktorstillinger bidrar til å redusere behovet og dermed omfanget av midlertidighet i andre stillinger.

Det er behov for postdoktorstillinger for å ivareta og sikre kvaliteten innenfor de beste fagområdene samt å videreutvikle strategiske satsinger på kjernefasiliteter og translasjonsforskning.

Det medisinsk-odontologiske fakultetet har i perioden 2010 til 2014 mistet 4 grunnbevilgnings-finansierte postdoktorstillinger og forholdstallet mellom tildelte postdoktorer og stipendiater er nå nede til 15 postdoktorer og 123 stipendiatstillinger. Ved et sammenlignbart fakultet med samme størrelse og tilnærmet lik innretning som MN-fakultetet er det 26 postdoktorstillinger og 138 stipendiatstillinger.

Vi søker 9 postdoktorstillinger, 4 for å sikre rekrutteringen til områdene rundt de prioriterte kjernefasilitetene og 5 frie utfra kvalitet og relevans.

Fakultetet vil benytte seg av ordningen med innstegstillinger. Slike stillinger gir mulighet for videre karrierevei mot en fast professorstilling etter endt postdoktor. Dette virkemiddelet trengs for å kunne foreta strategisk langsiktig planlegging og sikre stabil rekruttering til faste vitenskapelige stillinger. Fakultetet arbeider for å kunne lyse ut 1-2 stillinger i løpet av 2016, og vi ønsker å bruke av fakultetets andel av UiBs rekrutteringsstillinger til formålet. Fakultetet har utarbeidet forslag til regelverk rundt innstegstillinger ved vårt fakultet.

Stipendiatstillinger

Fakultetet ber om 21 nye stipendiatstillinger med bakgrunn i egenandeler til SFFene, stort samfunnsmessig behov, god kvalitet i forsknings- og veiledningsmiljøene og et mangfoldig rekrutteringsmiljø. Et flertall av UiBs stipendiatstillinger ved MOF hører klart inn under MNT begrepet. Vi har de siste årene relativt tapt stillinger til andre fakultet slik at vår andel av UiBs totale antall stillinger er lavere nå enn tidligere. Vi kan nevne at ved siste åpne utlysning var det over 63 søkere til 5 stillinger. God uttelling i nasjonale og internasjonale konkurranser har gjort at fakultetet binder opp mange av fakultetets eksisterende rekrutteringsstillinger i årene framover.

Tabell 4: Tildelte rekrutteringsstillinger og tilsatte stipendiatstillinger, 2009-2015

	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Tildelte rekrutteringsstillinger	147	139	138	137	135	138	138
Herav tilsatte stipendiater	136	124	128	129	125	119	114

Fakultetet har hatt mange kandidater i forskerutdanningen over mange år og har dermed opparbeidet en meget sterk veiledningskompetanse. Det store antall kandidater i forskerutdanningen gir en kritisk masse som bidrar sterkt til å heve kvaliteten i veiledningsmiljøene og dermed øke kvaliteten på våre avlagte doktorgrader.

Fakultetet har de siste årene tatt et stadig større ansvar for ph.d-utdanningen fordi eksterne finansieringskilder har foretatt en strategiendring over til å finansiere mer og mer postdoktor- og forskerstillinger. Vi er derfor avhengig av å få tildelt et stort antall UiB-stillinger for å opprettholde en høy produksjon av doktorgrader i årene framover.

Vi søker 21 stipendiatstillinger, 9 egenfinansiering SFF'er og 12 ut fra kvalitet og relevans.

Prioritering 2. Investeringer i infrastruktur – kjernefasiliteter og utstyr

I lys av flere års underfinansiering har fakultetsbudsjettet ikke rom for å dekke behov for utstyrsinvesteringer og andre prioriterte tiltak som støtter opp om forskning, utdanning og formidling. Våre årlige avskrivinger tilsier at vi skal reinvestere for om lag 27 millioner årlig.

Vi forstår at dette er et høyt krav til UiBs utstyrsfordeling og vi søker dermed totalt kroner 14 millioner kroner til utstyrsinvesteringer men behovet er langt større. Fakultetet er helt avhengig av eksterne midler og brukerinntekter fra kjernefasilitetene til reinvesteringer.

Fakultetet har fått tilslag i flere store infrastruktursøknadsprogrammer og det kan bli behov for egenandeler. Det er helt avgjørende at kjernefasilitetene har state-of-the-art utstyr for å kunne være et strategisk fortrinn i store søknadsprosesser f.eks. mot EU og den kommende SFF-utlysningen i 2015. Samlet søkes om 6 millioner kroner til utstyr i kjernefasilitetene.

Fakultetet forvalter Dyreavdelingen på vegne av UiB slik at forskningsmiljøer i regionen har mulighet for å kunne drive dyreeksperimentell virksomhet. Vi ber om UiB-finansiering av både drifts- og investeringskostnadene for å kunne videreføre virksomheten ved

Dyreavdelingen på dagens nivå med åpen tilgang for forskere ved UiB. Virksomheten ved Dyreavdelingen kan sammenlignes med UiBs forsknings-fartøy hvor fartøyleiekostnadene dekkes over en sentral avsetning.

Biobanker er et svært viktig område for mange fagmiljø ved UiB. I samarbeidet med Helse Bergen for sikker oppbevaring av forskningsmateriale i biobanker ber vi om 3 millioner kroner i 2016 og 5 millioner kroner i 2017 som dekker UiBs del, også aktuelt for MN og Psyk-fak.

I tillegg har fakultetet også en omfattende generell utstyrspark som trenger jevnlig utskiftning. Vi søker om 5 millioner i generelle utstyrsmidler.

Totalt søker fakultetet om 14 millioner kroner til vitenskapelig utstyr.

Prioritering 3. Pedagogisk enhet og ferdighetstrening

Trening og kvalitetssikring av praktiske ferdigheter er vesentlig i helseprofesjons-utdanningene, og kravene til ferdigheter for en nyutdannet profesjonskandidat er omfattende. Etter avsluttet samarbeid med Helse Bergen som ikke lot seg videreføre, etablerer fakultetet et medisinsk ferdighetssenter, hvor mye gjøres innenfor eksisterende infrastruktur og rammer. I ferdighetssenteret skal det være avansert utstyr for simulering av medisinske akuttsituasjoner og trening i team. Dette krever en utstyrspakke med pasientsimulator, data- og opptaksutstyr og noe bygningsmessig tilrettelegging. Det søkes om 4 millioner kroner til utstyr som delfinansiering til ferdighetssenteret.

Prioritering 4. Digitalisering og elektronisk læring

Fakultetets satser på pedagogikk og studentaktiviserende undervisningsformer. Vi vil ta i bruk mulighetene som ligger i læringsplattformen Canvas når den rulles ut, og vil legge vekt på kompetanseheving av ansatte. Som en del av dette vil vi legge til rette for enkel produksjon av videonotater, digitale miniforelesninger og instruksjonsvideoer. Dette krever enkelt utstyr som kan brukes med vanlige PCer, men det kreves mange enheter for å få rask og enkel tilgjengelighet. Det søkes om 2 millioner kroner til utstyr og programvare. Implementering og opplæring gjøres innenfor egen ramme.

b) Bygg og bygningsinvesteringer

Fakultetets viktigste punkt i eget brev til UiBs eiendomsavdeling om areal er:

- Campus Årstadvollen – viktigste strategiske grep neste 5 år.
- Rehabilitering auditorium Armauer Hansens hus som har stått tomt i 4 år. Dette må stå klart før en økning i studieplasser i medisin kan tas imot.

c) Tilleggsbudsjett for inntekter til avskrivinger

Fakultetet har i 2015 inntekter til avskrivning på 15 millioner kroner. Det er forsinkelser i investeringer i noe større vitenskapelig utstyr. De ordinære investeringene forventes neste år å være på nivå med årets investeringer gitt samme tildelinger til fakultetet. Avskrivningene forventes å stige noe neste år.

Fakultetet ber derfor om avskrivningsinntekter på 10 millioner kroner i budsjettet for 2016.

d) Tilleggsbudsjett for instituttinntekter

Det forventes instituttinntekter på samme nivå som inneværende år (45 millioner kroner). Av dette er omlag 30 millioner kroner knyttet til odontologisk universitetsklinikk.

3. Budsjettforslag 2016 – bidrags- og oppdragsaktivitet (BOA)

Det er svært gledelig at den eksternt finansierte forskningsaktiviteten øker og målet er å fortsette veksten også i 2016. I budsjettet med basis i instituttenes forventninger er det lagt til grunn en vekst på 12 % som gir en totalaktivitet i BOA på 254 millioner kroner i 2016. Veksten forventes hovedsakelig å komme fra forskningsrådsfinansierte prosjekter.

Tabell 5: Budsjett 2016 aktivitet BOA (tall i millioner kroner)

Finansieringskilder	Budsjett 2016	Budsjett 2015
NFR	128,7	93,0
EU	13,8	13,7
Statlige etater	19,3	23,3
Organisasjoner	0,1	0,7
Gaver	57,8	47,6
Gaveforsterkningsmidler	10,2	11,7
Næringsliv/Privat	2,2	2,5
Stiftelser	17,3	25,3
Andre	1,8	2,1
Oppdrag	2,8	6,8
Sum BOA aktivitet	**254,0**	**227,0**

44 % av aktiviteten vår er fra andre kilder enn EU, NFR og oppdragsfinansiert forskning. Blant disse andre bidragsyterne har fakultetet mange prosjekt som ikke gir eller gir svært lite dekningsbidrag ut over direkte tildelinger til lønn og drift. Slike prosjekter binder opp midler i grunnbevilgningsøkonomien i betydelig grad ved fakultetet.

Figur 2: Budsjett 2016 BOA, fordeling på finansieringskilder

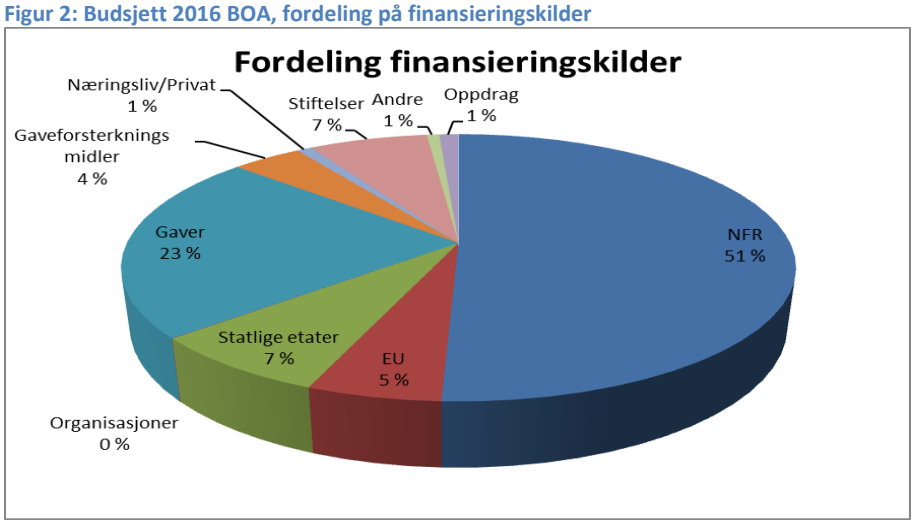

Fakultetet setter av om lag 13 millioner kroner årlig for å dekke bidrag til UiB for fellestjenester og husleie for nulldekningsbidragsprosjekter. Fakultetet har i tillegg andre kostnader lokalt til administrasjon, drift, leiestedskostnader og annen infrastruktur som ikke dekkes i nåværende ordning og som oppfattes som et betydelig dis-insentiv blant forskerne våre og instituttene.

Endringene i sammensetningen av finansieringskilder og stor økning i satsene for UiBs fellestjenester har redusert fakultetets dekningsbidragsinntekter og økt kostnadene for eksterne prosjekt vesentlig siden 2011. Fra og med 2015 må instituttene være med å dekke 30 % av kostnadene ved nye dekningsbidragsprosjekter innenfor egen budsjettramme.

a) Bidrag fra Norges Forskningsråd (NFR)

Aktiviteten i prosjekter finansiert av Forskningsrådet fortsetter å øke. Måltallet for 2015 var 93 millioner kroner, mens prognosen per august tilsier en aktivitet på 98 millioner kroner i år og forventningene for 2016 viser ytterligere økning. Budsjettforslaget er på 128,7 millioner kroner, som er 38 % høyere enn måltallet for 2015. Det er stabilt høy aktivitet på alle våre 2,3 SFF-er, og fakultetet har god uttelling på søknader i åpne utlysninger, programutlysninger og infrastrukturutlysninger.

b) Bidrag fra EU

Fakultetet ligger godt an for å oppnå måltallet på nær 14 millioner kroner for aktivitet i EU-finansierte prosjekter i 2015 og vi forventer om lag samme nivå i 2016, 13,8 millioner kroner.

Det legges stor vekt på å søke EU-prosjekter ved fakultetet gjennom insentivordninger og støtte fra forskningsrådgivere i søknadsprosessen.

c) Statlige etater

Det er ulike statlige bidragsytere i denne kategorien, med RHF Helse Vest, NORAD og NIFES som de største. Det er ventet en reduksjon på 20 % i 2016 til 19,3 millioner kroner.

d) Stiftelser, gaver, organisasjoner, gaveforsterkning med mer

Denne kategorien inkluderer bidrag fra Kreftforeningen, Bergens Forskningsstiftelse, Stiftelsen Kristian Gerhard Jebsen, Fond til etter- og videreutdanning av fysioterapeuter og gaveforsterkningsmidler fra NFR. Til sammen forventer vi 89 millioner kroner i aktivitet i 2016, som tilsvarer 2015-nivået.

e) Oppdrag

Det er kun et større aktivt oppdragsprosjekt igjen ved fakultetet. Budsjett 2016 er 2,8 millioner kroner, som er en nedgang på 59 % fra 2015.

4. Langtidsvurderinger

Økonomisk balanse og handlingsrom er avgjørende premiss i langtidsvurderingene for at fakultetet kan gjennomføre prioriterte tiltak. I 2016 vil økonomien være stram men fra 2017 er det muligheter for reelle prioriteringer.

Vi vil kort nevne under viktige moment i fakultetets langtidsvurderinger:

Campus Årstadvollen vil være avgjørende for fakultetets videre vekst i samarbeid med andre og for å øke innovasjons- og næringsutviklingsaspektet ved fakultetet. Fakultetets utredning av tettere samarbeid med Høgskolen i Bergen er et viktig skritt mot økt samhandling.

Utvikle kjernefasilitetene som fakultetets hovedredskap for finansiering og optimal drift av større forskningsinfrastruktur. Vi forventer at regelverket endres slik at samarbeid mellom statlige institusjoner optimaliseres.

Utviklingen av nye studieplaner er viktig for å øke kvaliteten i studiene og gjøre et studium ved UiB mest mulig attraktivt.

Tverrfakultære satsinger prioriteres og eksempler på slike er:

- Bioinformatikk
- Tverrprofesjonell læring (TVEPS)

Fakultetets strategiprosess starter snart opp og langtidsvurderinger vil være viktig. Det er også av stor betydning at fakultetet kan vurdere usikkerhet og foreta risikovurderinger som kan danne grunnlag for best mulige beslutninger om veivalg for framtiden.

UNIVERSITETET I BERGEN
Det medisinsk-odontologiske fakultet

Eiendomsavdelingen

Referanse	Dato
2015/5600-GJB	01.09.2015

Budsjett 2016 - Innspill fra Det medisinsk-odontologiske fakultet til Eiendomsavdelingen - bygg og infrastruktur

Vi viser til brev fra Eiendomsavdelingen (EIA), datert 03.07.2015, og instituttenes innmeldte forslag og prioriteringer til bygningsmessige tiltak for 2016.

Viser også til brev til Universitetsdirektørens kontor, datert 01.11.2013, sak 08/7391, hvor fakultetet har gjort rede for sine arealplaner fram mot 2020. Arealplanen redegjør for kjerne-bygg og andre arealer, samt fakultetets arealmessige utfordringer. I fakultetets planer fram mot 2020 inngår en rekke større arealendringer og investeringer.

Campus Årstadvollen
UiB-styresak 14/42 skisserer interessante muligheter for området på Årstadvollen. Fakultetet er glad for at det er gjort en vurdering av utbyggingsmuligheter, oppnevnt styringsgruppe og ansatt prosjektleder, samt utformet en visjon for Campus Årstadvollen som omfatter gammelt odontologibygg (GOB), nytt odontologibygg (NOB), Overlege Danielsens Hus(ODH) og tomt foran Alrek.

I forslag til planprogram (20.02.2015) for bybanen via Haukeland universitetssykehus skisseres ulike forslag for traseer og bybanestopp. For fakultetet er det fordelaktig å ha bybanestopp i nærheten til Campus Årstadvollen.

- ***Årstadvollen - Gammelt odontologibygg (byggetrinn I)***

Fakultetet anser det som viktig at det blir ferdig utredet hvordan en best kan gjøre seg nytte av GOB. Institutt for global helse og samfunnsmedisin (IGS) og Uni Helse er planlagt flyttet fra lokalene i Kalfarveien 31 til et rehabilitert bygg på tomten (GOB). Det er viktig at arealene tilpasses oppgavene og utnyttes godt i forhold til aktivitetene i bygget, og at det legges til rette for en sunn fremtidig driftsøkonomi.

- ***Årstadvollen - nybygg på P-plass foran Alrek (byggetrinn II)***

Fakultetet har tett samarbeid med Det psykologiske fakultet og er kjent med at det er ønskelig med økte arealer for klinisk psykologi på campus Haukeland/Årstadvollen. Dette vil kunne gi samlokalisering av fagmiljøer og styrking av Det psykologiske fakultets kjerne-områder og muligheter for en felles og tidsmessig lokalisering av undervisningsklinikkene i klinisk psykologi og nevropsykologi. Årstadvollen vil da samle all klinikkvirksomheten som

Det medisinsk-odontologiske fakultet	Postadresse	Besøksadresse	Saksbehandler
Telefon 55582086	Postboks 7804	Haukeland	Gjert Bakkevold
Telefaks 55589682	5020 Bergen	universitetssykehus	55586197
post@mofa.uib.no		Bergen	

UiB har ansvar for, og det kan legges opp til gode, felles parkeringsmuligheter for pasientene.

Det medisinsk-odontologiske fakultet har behov for arealer som kan gi plass for innovasjons-virksomhet og inkubatormiljøer. Dette er spesielt aktuelt i forhold til fakultetets SFF-er, andre sterke forskningsmiljøer med innovative forskningsideer og for flere SFI-miljø ved UiB.

Registerforskning og forskning på biologiske markører vil være et viktig ekspansjonsfelt for fakultetet fremover. Samlet vil et slikt bygg kunne danne en viktig del i etableringen av en forskningspark, der det også kan bli rom for samling av eksternt finansierte forskningssentre.

- ***Årstadvollen - Overlege Danielsens Hus***

Fakultetet ser fram til oppstart av rehabiliteringen av ODH 4. etasje, med fasaderehabilitering og nytt ventilasjonsanlegg som prioriterte tiltak.

I ODH 2. etasje har fakultetet etablert kjernefasiliteten «Forskningsenhet for helseunder-søkelser» (FHU), der det kan gjennomføres folkehelsestudier og populasjonsstudier, bl. a. med tilknytning til registre og biobanker. «Forskningsenhet for helseundersøkelser» vil være et samarbeidsprosjekt med Helse Bergen etter samme retningslinjer som er benyttet ved drift av fakultetets kjernefasiliteter.

I 2013 tok kjernefasiliteten FHU i bruk 4 rom i 2. etasje i ODH (ca. 125 m^2) som et prøve-prosjekt og har rapportert at lokalene har fungert bra. Det er besluttet fortsatt plassering av kjernefasiliteten i ODH, og hele 2. etasje tas i bruk når IGS sin aktivitet flyttes tilbake til 4. og 5. etg.

I 2014 utarbeidet fakultetet en oversikt over arealtyper, utstyr og personell som vil være nødvendig ved etablering av kjernefasiliteten FHU, og i dette inngår bl.a. spesialrom som undersøkelsesrom, treningsrom og mulighet for fysiske tester m.v. Det vil være behov for en autoklav som stiller krav til ventilasjon (viktig forhold mht. planlegging av ventilasjon i ODH). Kr 3 mill. er et grovt anslag for tilrettelegging av 2. etasje for den nye enheten, og det er en stor fordel om de foreslåtte arbeidene i 2. etasje kan foretas når en først er i gang med rehabiliteringen av 4. etasje og de øvrige arbeidene. Det er også nødvendig med parkeringsareal for pasienter/ friske frivillige, jfr. beskrivelse av nybygg på P-plass foran Alrek.

Fakultetet er orientert om at oppussing av studentlokalene i underetasjen i ODH starter i disse dager. Oppgradering av studentlokaler i ODH dekker ikke totalbehovet for hele studentgruppen vi har på campus Haukeland/Årstadvollen, og det er også behov for oppgradering av lokalene i Studenthuset Gade (”Gamle Gade”).

Studenthuset Gade

I samarbeid med Det psykologisk fakultet og ingeniør- og helsefagene ved Høgskolen i Bergen etableres det en «student-inkubator» i Studenthuset Gade. Det er aktuelt å benytte 3-4 rom i 1. etasje til dette formålet som har en planlagt oppstart høsten 2015. Utrustning av kontorene er skrivebord, reoler og datatilgang.

På møter med husstyret (studentene) har det kommet fram behov for oppussing/opp-gradering av rom i underetasjen, kjøkken, mm. Fakultetet foreslår at representant fra EIA, fakultetet og studentene tar en gjennomgang av Studenthuset slik at det kan settes opp et kostnadsoverslag for utbedringer, og hvor en samtidig ser på utnyttelsen/bruken av lokalene.

Det er videre foreslått at adgangskontrollen i bygget utvides med kortleser til en lesesal i 2. etasje.

Bygg for biologiske basalfag (BBB)

- ***Ferdighetssenteret***

Ferdighetssenteret (UiB) er planlagt etablert i 3. etasje i BBB. Per d.d. avventes reviderte tegninger over ferdighetssenteret i BBB. Ny studieplan i medisin startet opp høstsemesteret 2015, og det er viktig for fakultetet at det ikke blir forsinkelser i framdriften med ferdighetssenteret. Fakultetet er positiv til møblering/utstyr i UB-arealet (inkl. PC-vakt) og kollokvieøyer i vrimlearealet i BBB, men vil peke på at de midlene som fakultetet har satt av kun gjelder midler til selve byggearbeidene og utstyr til ferdighetssenteret. Universitetsbiblioteket (UB) kan få «sekundærkostnader» ved ombygging av fellesarealer i forbindelse med ferdighetssenteret i BBB. Møblering/utstyr i fellesarealet er utenfor rammen til fakultetet og UB, og vi ber EIA være oppmerksomme denne type kostnader i prosjektet.

- ***Utbedring av fuktskader og vannlekkasjer i BBB***

I BBB er det fortsatt vannlekkasjer i fasader, glasstak og tak (parkeringsdekket) over dyreavdelingen. I dyreavdelingen svart sone BBB ble det i 2004/2005 oppdaget en vannlekkasje i korridoren utenfor akvarierommene mot nødutgangen. Det viste seg at det var soppskader i veggen. Den ble revet og skaden utbedret. Noe senere ble det oppdaget lekkasje på personalrom i dyreavdelingen. Disse skadene ble og utbedret (vegger revet og bygget opp igjen) men lekkasjene kom tilbake. Det er nå kun iverksatt noen temporære tiltak på personalrommet (en bøtte er hengt opp i taket for å samle opp vann). I 2011 oppstod en ny vannlekkasje utenfor akvarierommene. Veggen ble revet, men arbeidet med å bygge opp veggen er enda ikke ferdigstilt. Det er og oppdaget vannlekkasje i brukerslusen og på forsommeren 2014 ble det oppdaget nye vannlekkasjer i 2 av akvarierommene. Vannskader medfører fare for soppvekst i vegg som kan representere helseskade for mennesker og dyr. Vi ønsker klarhet i hva som foreligger av planer for endelig å utbedre vannskadene i BBB.

- ***Arealbehov ved en økning av antall studieplasser***

Fakultetet viser også til innspill til UiBs budsjett 2016 innen medisin, farmasi og ernæring. Med nåværende rammer på 160 studieplasser i medisin, har fakultetet kapasitet til en økning på 10-20 studenter før areal og annen infrastruktur setter begrensninger. En fremtidig økning med opptil 50 studieplasser forutsetter fullt ut finansierte studieplasser, og en slik kapasitetsøkning vil kreve oppgradering av bygningsmessig infrastruktur som kan realiseres i BB-bygget med to nye etasjer slik det foreligger godkjenning for.

Det medisinsk-odontologiske fakultet har i samarbeid med Det matematisk-naturvitenskapelige fakultet studieprogram i farmasi med 24 studieplasser. Farmasistudiet ved UiB er svært anerkjent blant både arbeidsgivere og studenter, og studiet har de siste årene hatt den høyeste opptaksgrensen blant farmasistudiene i Norge. UiB vil kunne øke utdanningskapasiteten i farmasi med 10 studieplasser til totalt 34 studieplasser. Dette forutsetter fullfinansiering av studieplassene og vil medføre økt arealbehov som laboratorie- og undervisningsrom.

Armauer Hansens Hus (AHH)

De rehabiliterte lokalene i AHH er gode, men for at infrastrukturen for studentarbeidsplassene i AHH skal bli fullgod, må den gamle vaktmesterboligen oppgraderes slik det er prosjektert. Den gamle vaktmesterboligen er planlagt innredet med kontorer for studentorganisasjoner. Det vurderes som avgjørende for et helhetlig tilbud til studentene å få på plass planene som er skissert for studentorganisasjonene her.

Det et stort behov for å få auditoriet i AHH klargjort for bruk. Auditoriet har blitt soppsanert i vår på grunn av mugg som har kommet når det har stått avstengt og ubrukt. Fakultetet har foretatt en innbetaling på dette prosjektet, og er avhengig av at prosjektet ferdigstilles slik at auditoriet kan tas i bruk så snart som mulig. I opprinnelig kostnadsoverslag var AV-utstyr tatt med. I det reviderte og reduserte overslaget er AV-utstyret tatt ut av kalkylen. Det er viktig at EIA er i dialog med IT-avdelingen om dette i det videre arbeidet med auditoriet.

I foajeen utenfor auditoriet er det i samarbeid med Estetisk komite UiB planlagt et kunst-prosjekt med ferdigstilling i oktober 2015. Gruppen har kommet med et møbleringsforslag i samarbeid med EIA, men fakultetet ser seg best tjent med noen endringer i møblerings-planen slik at sofaer blir erstattet med runde bord og tilhørende stoler. I tillegg er det ønskelig å ha en kjøkkenløsning innerst i foajeen (så fremt det er teknisk mulig), til bruk ved arrangement som disputaser og seminarer, spesialist-/etter- og videreutdanningskurs.

Den innvendig oppussede sidefløyen i 2. etasje nord inneholder lunsjrom, 2 møterom og 4 kontorer for REK Vest. Fasader og vinduer er originale fra 1960-tallet, og det meldes at det ved regn i kombinasjon med vind driver vann inn i vinduspostene, samt at det er trekkfullt og kaldt på kontorene om vinteren. I tillegg er det gulvkaldt om vinteren (friluft under gulvet). Vinduene i sidefløy nord bør skiftes ut, og fasadene pusses opp.

Dyrestallen i AHH benyttes i dag til lager, men dette arealet er strategisk viktig for fakultetet.

Barne- og ungdomssenteret (BUSP)
I første byggetrinn av BUSP er UiBs areal ivaretatt i samsvar med avtaler og plan. Det meste av UiB-arealene ved Kvinneklinikken (obstetrikk/gynekologi) er vedtatt flyttet til andre byggetrinn av BUSP. UiB sitt auditorium på dagens Kvinneklinikk planlegges ikke flyttet ut av dette bygget. Det er av stor betydning å ha god dialog med Helse Bergen om framdriften og videre planlegging i BUSP, og etter EIA sitt initiativ ble det gjennomført møte med Helse Bergens prosjektledelse i uke 33. BUSP prosjektledelse vil sette opp en møteplan mellom partene siden det nærmer seg ferdigstilling av første byggetrinn i BUSP. Det er videre viktig at også IT-avdelingen (UiB) er i dialog med Helse Bergen om BUSP.

Sandviken sykehus
Leierettsarealet som Klinisk institutt 1 benytter ved sykehuset trenger oppgradering. Det gjelder ventilasjonsanlegg, oppussing og utskifting av takplater med fuktskader, mm.
Fakultetet viser til dialog mellom EIA og HMS-seksjonen. HMS-seksjonens rapport 31.05.2012 , oversendt EIA, oppsummerer slik:

- Kontorene og grupperom 2108 er preget av varm og tung luft. Den dårlige luft-kvaliteten var merkbar.
- Både HMS-senteret ved Helse-Bergen og HMS-seksjonen fra UiB vil råde til en installering av et balansert ventilasjonsanlegg ved Seksjon for psykiatri, Sandviken.
- Når det gjelder vegg- og gulvoverflater i ganger og enkelte kontorer bør en oppussing vurderes.
- Fuktskadede takplater på rom 2208 bør skiftes ut.

Fakultetet ber EIA ta saken opp med Helse Bergen med tanke på gjennomføring av nødvendige tiltak, slik at arbeidsforholdene ved Sandviken sykehus er i normalt god stand.

Prioritering av bygningsmessige tiltak

Fakultetet prioriterer følgende tiltak for 2016:

- Montering av rullegardiner (sol- og lysskjerming) i undervisningsrom i B- og D-korridoren i 3. etasje i Sentralblokken, totalkostnader kr 100.000.

Følgende tiltak i uprioritert rekkefølge:

Inventar

- Utskifting av stoler og fortrekksgardiner i 12 undersøkelsesbåser i auditorium K-201 i 1. etasje i Sentralblokken. Kostnadsstørrelse er ukjent.

- BBB er over 10 år. Reinvestering inventar; pulter, stoler bord, Institutt for biomedisin, totalkostnader kr 300.000.

- Møblering/utstyr i UB-arealet (inkl. PC-vakt) og kollokvieøyer i vrimlearealet i BBB. Kostnadsstørrelse ukjent.

- Innredning av fellesareal i Laboratoriebygget. Helse Bergen utarbeidet i 2010 et forslag til helhetlig møbleringsplan* for fellesarealet (hovedkorridorene) i bygget og ønsker at UiB deltar i et spleiselag hvor Helse Bergen finansierer møbleringen med 60% og UiB 40%. (* Fordelt på etasjene: 260 sittestoler, 65 spisebord, 40 twinstoler, 13 twinbord, 2 sofaer med mellombord og hjørnebord). UiB sin andel på 40% beløper seg til ca kr 631.000.

- Midler til hev/senk-pulter + div utstyr som er HMS-relatert på laboratorier og kontorer, Klinisk institutt 1, totalkostnader kr 150.000.

- Innredning av lagerrom til stipendiatkontor, Klinisk institutt 1, totalkostnad kr 40.000.

Ombygginger og utbedringer i kontor- eller studentareal

- Ombygging av 3 grupperom i nytt odontologibygg ved å flytte 3 vegger for å beholde grupperom og få 3 nye kontor for tannhelsesekretærer, Institutt for klinisk odontologi, totalkostnader kr 1.000.000.

- Oppussing av rom og kortleser til lesesal i Studenthuset Gade. Kostnadsstørrelse ukjent.

- Flytting av strøm til taklys på kontorer, Laboratoriebygget, Klinisk institutt 1, totalkostnader kr 20.000.

- Montering av glassdør i 7. etasje, Laboratoriebygget, Klinisk institutt 1, totalkostnad kr 100.000.

Ombygginger og utbedringer i laboratoriareal

- Utbedring av fuktskader og vannlekkasjer i BBB.

- Installering/ombygging av avtrekksskap ved LAF-benk, Laboratoriebygget, Klinisk institutt 2, totalkostnader kr 400.000.

- Hydrogensensor for varsling av evt. gasslekkasje fra GC-instrument, Laboratoriebygget, Klinisk institutt 2, totalkostnader kr 80.000.

- Ombygging av bruker-sluse for installasjon av luftdusj. Trenges i samarbeid med Institutt for biomedisin. Trenger kalkyle via EIA. Dyreavdelingen, Klinisk institutt 1, kostnadsstørrelse ukjent.

- Skallsikre bygg med bom og kamera, Vivarium, Klinisk institutt 1. Trenger kalkyle via EIA, kostnadsstørrelse ukjent.

- Heve/endre glasstaket utenfor Vivarium. Ved varelevering kommer ikke bilene skikkelig til. Taket bør ikke fjernes med mindre det vurderes en annen løsning over dørene. Bytte ytterdør på lager i 4. etasje og samtidig hengsle vinduet over dør med tanke på større vareleveringer. Dyreavdelingen Vivarium, Klinisk institutt 1, totalkostnader kr 100.000.

- Bygge om filter-kassene på P3-lab slik at de kan gasses med H2O2. Dyreavdelingen, Klinisk institutt 1, totalkostnad kr 560.000.

For øvrige tiltak, se instituttenes innspill (vedlagte oversikt).

Flytteprosjekter, samt behov for inventar og utstyr knyttet til dette

Ved ferdigstilling av 4. etasje i ODH flyttes det internt i bygget, Det er sannsynligvis behov for nytt inventar i etasjen.

Vi ser fram til et fortsatt godt samarbeid om areal og bygninger fakultetet disponerer.

Vennlig hilsen

Nina Langeland
dekan

Inger Hjeldnes Senneseth
fung. fakultetsdirektør

Vedlegg
1 Tiltaksliste fra instituttene
2 Utfylt liste

Tabell 2 - prioriterte forslag vedrørende nybygg, ombygginger, HMS m.m. 2016

Institutt og sted:Institutt for Biomedisin 131400				
Tiltak	Prioritet	Ferdig stillelse	Total beløp	Egenfinansiering (50%)
Inventar; pulter, stoler, bord	Løpende behov m/etterslep		300 000	
Sum	0	0	300 000	0

Må sees i sammenheng med instituttenes forsknings- og undervisningsplaner og HMS-vernerunder.
For tiltak som dekkes av fakultetets HMS/ombyggingsmidler må instituttenes bidra med 50% egeninnsats

Institutt og sted: Institutt for klinisk odontologi 131900				
Tiltak	Prioritet	Ferdig stillelse	Total beløp	Egenfinansiering (50%)
Tannhelsesekretærkontorer - flytting av 3 vegger for å gi kontorplass	1	2 016	1 000 000	500 000
Sum	1		1 000 000	500 000

Må sees i sammenheng med instituttenes forsknings- og undervisningsplaner og HMS-vernerunder.
For tiltak som dekkes av fakultetets HMS/ombyggingsmidler må instituttenes bidra med 50% egeninnsats

Institutt og sted: Klinisk institutt 1 / DA* 132400				
Tiltak	Prioritet	Ferdig stillelse	Total beløp	Egenfinansiering (50%)
Kompetanseheving for TA	1	2016	150 000	
Midler til hev-senk-pulter,+ div utstyr som er HMS-relatert på lab og kontorer	2	2 016	150 000	
HMS-seminar 2016	3	2 016	150 000	75 000
Flytting av strøm til taklys på kontor i LB	4	2 016	20 000	10 000
Innredning av lagerrom til stip.kontor	5	2 016	40 000	20 000
Montering glassdør 7 et, labbygg	6	2 016	100 000	50 000
DA: Ombygning av bruker-sluse BBB for installasjon av luftdusj - trenges samarbeid med inst. for biomed. EIA må prise	7	2 016	?	?
DA: Skallsikre bygg (vivarium) med bom og kamera - EIA	8		?	?
DA: Heve/endre glasstaket utenfor Vivariet. Når vi har varelevering kommer ikke bilene skikkelig til. Man burde ikke fjerne taket med mindre man vurderer en annen løsning over dørene. Bytte ytterdør på lager i 4etg og samtidig gjøre slik at vinduet over dør hengsles med tanke større varelevering.	9		100 000	50 000
DA: Bygge om filterkassene på P3 slik at de kan gasses med H2O2	11		560 000	205 000
Sum			1 270 000	460 000

Må sees i sammenheng med instituttenes forsknings- og undervisningsplaner og HMS-vernerunder.
For tiltak som dekkes av fakultetets HMS/ombyggingsmidler må instituttenes bidra med 50% egeninnsats
**DA = Dyreavdelingen*

Institutt og sted: Klinisk institutt 2 132500				
Tiltak	Prioritet	Ferdig stillelse	Total beløp	Egenfinansiering (50%)
Tverrfaglig satsning med HF	1	2016	200 000	100 000
Installering/ombygging avtrekksskap ved LAF benk	2	2016	400 000	200 000
Hydrogensensor 8 egt til GC-instrument	3	2016	80 000	40 000
Frikjøp risikovurdering, 50% tekniker	4	2016	250 000	125 000
Omstillingsmidler	5	2016	100 000	50 000
Sum			1 030 000	515 000

Må sees i sammenheng med instituttenes forsknings- og undervisningsplaner og HMS-vernerunder.
For tiltak som dekkes av fakultetets HMS/ombyggingsmidler må instituttenes bidra med 50% egeninnsats

Institutt og sted: Inst. for global helse og samf.med. IGS 132600				
Tiltak	Prioritet	Ferdig stillelse	Total beløp	Egenfinansiering (50%)
Ingen forslag				
Sum	0	0	0	0

Må sees i sammenheng med instituttenes forsknings- og undervisningsplaner og HMS-vernerunder.
For tiltak som dekkes av fakultetets HMS/ombyggingsmidler må instituttenes bidra med 50% egeninnsats

INNSPILL TIL BUDSJETT 2016 EIENDOMSAVDELINGEN - BYGNINGSMESSIGE TILTAK

Fakultet / enhet (innmelder)	Institutt / underavdeling (hvor tiltaket gjelder)	Prioritet (nr.)	Bygg / adresse	Etasje / rom	Beskrivelse av tiltaket	UU-tiltak student / ansatt (sett X)	Møblering (sett X)	Innvendig vedlike-hold (sett X)	Ev. merknader	Kostnadsoverslag hvis det er utarbeidet	Kan være aktuelt å finansiere / delfinasiere tiltaket	Til bruk for EIA (1)	Til bruk for EIA (2)
Det medisinsk-odontologiske fakultet		1	Sentralblokken	3. etasje	**Oppgradering undervisningsrom**: Rullegardiner (sol- og lysskjerming) i undervisningsrom i B- og D-korridoren		x			100000	Nei		
Det medisinsk-odontologiske fakultet			Sentralblokken	1. etasje/ K201	**Oppgradering undervisningsrom**: Utskifting av stoler og fortrekksgardiner i auditorium-ØNH		x		Behov for bistand fra EIA vedr prisoverslag	ukjent	Nei		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Institutt for biomedisin		Bygg for biologiske basalfag		BB-bygget er over 10 år og det er behov for å reinvestere inventar: pulter, stoler og bord		x			300000	Nei		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Ferdighetssenter		Bygg for biologiske basalfag	3. og 4. etasje	Møblering/utstyr i UB-arealet (inkl. PC-vakt) og kollokvieøyer i vrimlearealet i BBB		x		Behov for bistand fra EIA vedr prisoverslag	ukjent	Nei		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Institutt for klinisk odontologi		Nytt odontologibygg		Ombygging av grupperom 4, 5 og 6 ved å flytte 3 vegger for å beholde grupperom og få 3 nye kontor for tannhelsesekretærer			x		1000000	Ja		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 2		Laboratoriebygget	8. etasje	Hydrogensensor for varsling av evt gasslekkasjer fra GC-instrument			x		80000	Ja		
Det medisinsk-odontologiske fakultet			Studenthuset Gade		Oppussing av rom, kortleser til lesesal 2. etasje			x	Behov for bistand fra EIA vedr prisoverslag	ukjent	Nei		
Det medisinsk-odontologiske fakultet			Bygg for biologiske basalfag		Utbedring av vannlekkasjer på fasader, glasstak og tak (parkeringsdekke) over dyreavdelingen og innvendige vannskader			x		ukjent	Nei		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 2		Laboratoriebygget	8. etasje	Installering/ombygging av avtrekksskap ved LAF-benk			x		400000	Ja		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 1				Midler til hev/senk-pulter + div utstyr som er HMS-relatert på laboratorier og kontorer		x			150000	Nei		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 1		Laboratoriebygget	7. etasje	Flytting av strøm til taklys på kontorer	x				20000	Ja		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 1				Innredning av lagerrom til stipendiatkontor			x		40000	Ja		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 1		Laboratoriebygget	7. etasje	Montering av glassdør			x		100000	Ja		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 1		Forsøksdyravdelingen BBB		Ombygging av bruker-sluse for installasjon av luftdusj. Trenges i samarbeid med Institutt for biomedisin.				Behov for bistand fra EIA vedr prisoverslag	ukjent	ujkent		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 1		Forsøksdyravdelingen Vivarium		Skallsikre bygg med bom og kamera.				Behov for bistand fra EIA vedr prisoverslag	ukjent	ujkent		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 1		Forsøksdyravdelingen Vivarium		Heve/endre glasstaket utenfor Vivarium. Ved varelevering kommer ikke bilene skikkelig til. Taket bør ikke fjernes med mindre det vurderes en annen løsning over dørene. Bytte ytterdør på lager i 4. etasje og samtidig gjøre slik at vinduet over dør hengsles med tanke på større varelevering.					100000	Ja		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 1		Forsøksdyravdelingen		Bygge om filterkassene på P3-lab slik at de kan gasses med H2O2.			x		560000	Ja		
Det medisinsk-odontologiske fakultet	Klinisk institutt 1/Klinisk institutt 2		Laboratoriebygget	Alle	Møbler i fellesareal (hvorav finansiert med 40% UiB/60% Helse Bergen)		x		Møbleringsplan fra 2010 (indeksregulert til kr 1.577')	631000			
									SUM:	**3481000**			